

1. Korkeakoulujen yhteiset tavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, T&K-rahoituslain toimeenpanosta, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiosta 2030 sekä korkeakoulun strategiasta.

Korkeakoulu edistää toiminnallaan seuraavia hallitusohjelmaan sekä ministeriö- ja toimialakohtaisiin strategioihin perustuvien tavoitteiden toteutumista:

Suomalaisen tieteen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tasoa ja vaikuttavuutta nostetaan. Yliopistot lisäävät ja uudistavat tohtorikoulutusta siten, että tutkinnon suoritusajat lyhenevät, koulutuksen laatu paranee ja osaaminen siirtyy nykyistä nopeammin työelämän käyttöön. Korkeakoulut lisäävät kotimaisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa tehtävää tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan ekosysteemeihin perustuvaa yhteistyötä.

Korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä nostetaan kohti 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä ja pidemmällä aikavälillä OECD:n kärkimaiden tasolle. Samanaikaisesti korkeakoulut huolehtivat korkeakoulutuksen laadusta. Jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia vahvistetaan korkeakoulujen tarjontaa uudistamalla ja rahoituspohjaa laajentamalla. Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden ja tutkijoiden määrää lisätään ja samanaikaisesti parannetaan heidän valmiuksiaan työllistyä valmistumisen jälkeen Suomeen.

Korkeakoulut profiloituvat sekä terävöittävät koulutuksen ja tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintansa vahvuusalueitaan.

Korkeakoulujen toiminta edistää yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisemista, kestävää kehitystä ja kaksoissiirtymää.

Korkeakouluja johdetaan hyvin, työ- ja opiskeluhyvinvointiin panostetaan ja henkilöstön osaamisen kehittämistä huolehditaan systemaattisesti.

2. Korkeakoulun profiili ja vahvuusalat

Itä-Suomen yliopisto profiloituu monialaisena ja opiskelijakeskeisenä yliopistona. Tieteidenvälisillä, uusiutuvilla tutkimusyhteisöillä vastataan globaaleihin ja kansallisiin haasteisiin. Yliopiston korkeatasoinen tutkimus ja koulutus rakentavat globaalia, vastuullista tulevaisuutta ja vahvistavat erityisesti Itä-Suomen elinvoimaa. Vuoteen 2030 mennessä tutkimuksen ympärille on syntynyt merkittäviä temaattisia ekosysteemejä, jotka synnyttävät uutta yritystoimintaa ja työpaikkoja Suomeen, erityisesti Itä-Suomeen.

Itä-Suomen yliopisto vastaa tunnistettuihin globaaleihin haasteisiin profiilialueillaan, joita ovat 1) ikääntyminen, elintavat ja terveys, 2) kulttuurien kohtaaminen, liikkuvuus ja rajat, 3) moninaistuva oppiminen ja vuorovaikutus sekä 4) ympäristön muutos ja luonnonvarojen kestävä käyttö.

Koulutuksen saavutettavuus, opiskelijat, pedagogisesti laadukkaat oppimisprosessit ja opiskeluhyvinvointi ovat toiminnan keskiössä ja luovat pedagogista hyvinvointia. Koulutusta kehitetään monialaisesti ja haastelähtöisesti uusimman tutkimustiedon, työelämärelevanssin ja yhteiskunnan tarpeiden pohjalta. Jatkuva oppiminen mahdollistetaan laajalla ja monimuotoisella koulutustarjonnalla.

Yliopisto vahvistaa yritys yhteistyötä ja kumppanuuksia kaikilla toiminta-alueillaan. Yliopisto edistää sivistystä tuomalla tutkittua tietoa käytettäväksi kaikkien hyväksi avoimen ja osallistavan tieteen ja opetuksen keinoin sekä tutkimuksen ympärille muodostuneiden vaikuttavuuden ekosysteemin kautta.

Yliopistoa kehitetään avoimen toimintakulttuurin yhteisönä. Yliopiston päätösprosessit ovat avoimia, osallistavia ja perusteltuja. Henkilöstövoimavarojen suuntaaminen ja yliopiston johtajapolku tukevat strategisten tavoitteiden saavuttamista. Opettajille ja tutkijoille on selkeä, tavoitteellinen ja kannustava uramalli. Yliopistoa kehitetään siten, että yliopistoyhteisön jäsenet kokevat yliopiston vastuulliseksi, turvalliseksi ja jokaista arvostavaksi työskentely- ja opiskeluympäristöksi. Diversiteetin ja tasa-arvon toteutuminen ovat keskeinen osa yliopiston laadunhallintaa.

Yliopisto on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä.

3. Korkeakoulun strategiset tavoitteet ja tutkintotavoitteet 2025-2028

3.1. Korkeakoulun strategiset tavoitteet

Vetovoimaiset, kansainväliset ja tieteellisesti korkeatasoiset tutkimusympäristöt

Yliopiston tavoitteena on olla globaalisti tunnettu tieteidenvälisistä tutkimusyhteisöistään ja avoimesta vastuullisesta tieteestä. Yliopisto kehittää ja profiloi tutkimusta tieteidenvälisten tutkimusyhteisöjen kautta. Profiilialueiden tutkimuksen roolia vahvistetaan kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa. Yliopisto tukee profiilialueidensa tutkimuksen vahvistumista ja uusiutumista sekä infrastruktuurikokonaisuuksia. Yliopisto tukee myös tutkijoiden valmiuksia tutkimushankkeiden johtamiseen ja korkeatasoisen rahoituksen hankintaan. Tutkimusinfrastruktuurien toimintaa ja yhteiskäyttöä kehitetään TKI-toimijoiden kanssa. Yliopisto jatkaa vaikuttavuuden ekosysteemien rakentamista yhteistyökumppanien kanssa. Tutkimuksen digitalisaatiossa kehittämiskohteena on datanhallinnan ja käytettävyyden toimet osana kansallista kehitystä sekä suurteholaskennan ja tekoälyn käyttö tutkimuksessa.

Tutkijakoulutuksen kehittäminen ja tohtorien työurien monipuolistaminen

Tutkijakoulutusta kehitetään kokonaisvaltaisesti ja sitä tukee entistä vahvempi tutkijoiden uramalli. Yliopisto lisää tohtorikoulutuksen ohjausresursseja ja uraohjausta. Väitöskirjatyö on päätoimisesti työskennellen mahdollista saada esitarkastukseen kolmessa vuodessa. Väittelyyn tarkastusvaiheen aikana lomittuva ja väittelyä seuraava Post Doc-siirtymävaihe sisällytetään akateemiselle uralle tähtääville osaksi tutkijakoulutuspolkua. Työelämätohtorijärjestelmän sekä tutkimuslaitosten kanssa toteutettujen yhteisten väitöskirjatutkijatehtävien kautta luodaan muulle kuin akateemiselle uralle tähtäävien väitöskirjatutkijoiden koulutuspolku. Tutkijakoulutukseen sisällytetään sekä tutkimuksen johtamiseen että tutkimuksen laajempaan vaikuttavuuteen, ml. kaupallistaminen, johtavia valmiuksia.

Joustavat opinto- ja urapolut sekä koulutusyhteistyö

Koulutustason nostamiseksi yliopisto on lisännyt pysyvästi aloituspaikkoja laajasti eri hakukohteissa. Lisäaloituspaikkoja kohdennetaan tarvittaessa vastaamaan yhteiskunnan koulutustarpeita. Joustaviin opintopolkuihin sisältyy tutkinto-opiskelijaksi hakeutumiseen eri väylät sekä sujuvat siirtymät opintojen aikana (mm. siirtoväylät). Yliopisto lisää entisestään avoimen väylän aloituspaikkoja ja kannustaa nuoria kiinnittymään yliopistoon avoimen yliopisto-opetuksen kautta.

Yliopiston vapaalla sivuaineopinto-oikeudella turvataan opiskelijoille joustavat mahdollisuudet rakentaa yksilöllisiä tutkintokokonaisuuksia ja yhdistää eri alojen osaamista. Oppimisanalytiikkaa ja valintoja kehitetään opetusmenetelmien, opiskeluhyvinvoinnin ja opiskelijoiden opintopolkujen tueksi. Korkeakoulutuksen tarpeettoman kasautumisen ehkäisemiseksi yliopisto mahdollistaa osaamisen täydentämisen alumniopinto-oikeudella kahden vuoden aikana valmistumisesta sekä laaja-alaisella jatkuvan oppimisen tarjonnalla. Yliopisto osallistuu korkeakoulujen digivision toteuttamiseen yhteisen tiekartan mukaisesti.

Yliopiston tavoitteena on kandipalautteessa opiskelukokemuksen hyväksi arvioineiden (rahoitusmallivastaukset 3 tai yli) osuuden pitäminen yli 90 %:ssa.

Koulutuksen kansainvälistäminen

Englanninkielisen koulutuksen määrää lisätään kaikilla koulutustasoilla. Yliopiston tavoitteena on lisätä ulkomaalaisten opiskelijoiden määrää ja näiden valmistumisen jälkeistä työllistymistä alueelle. Yliopisto huolehtii, että valmistuneilla opiskelijoilla on valmiudet toimia muuttuvassa ja kansainvälisessä työelämässä. Englanninkielisen koulutuksen osuuden kasvattamisen kautta myös yhä useampi suomalainen opiskelija saa valmiuksia toimia kansainvälisissä tehtävissä. Yliopisto edistää monipuolista opiskelija- ja harjoitteluliikkuvuutta erilaiset opiskelijaprofiilit huomioiden. Monikielisyyspedagogiikan ja pedagogisen integraation kehittäminen luovat edellytyksiä opiskelijoiden integroitumiseen ja työllistymisen edistämiseen. Yliopisto tehostaa oikein suunnattua markkinointia sekä neuvonta- ja ohjauspalveluja. Yliopisto hyödyntää eurooppalaista YUFE-korkeakouluallianssia koulutuksen kansainvälistymisessä. Kaikkiin englanninkielisiin koulutusohjelmiin sisällytetään suomen kielen ja kulttuurin opintoja. Yliopisto lisää suomi toisena tai vieraana kielenä (S2) opintojen määrää. Tavoitteena on, että täyskattoellisiin lukuvuosimaksuihin siirryttäessä koulutuksen laatu ja kiinnostavuus takaavat lukuvuosimaksuvelvollisten opiskelijoiden määrän kasvun.

Yliopisto, Karelia-ammattikorkeakoulu ja Savonia-ammattikorkeakoulu kehittävät yhteistyössä kampuskaupunkien ja elinkeinoelämän kanssa ulkomaalaistaustaisten opiskelijoiden kotoutumista ja työllistymistä tukevia palveluita.

Yhteistyö ja kumppanuudet Itäisen Suomen elinvoiman vahvistajana

Yritysyhteistyötä sekä kumppanuuksia kehitetään opetuksen, tutkimuksen ja TKI-toiminnan yhteistyön vahvistamiseksi. Yliopisto vahvistaa kumppanuuksien toimintamallia ja osaamista organisaatiossa. Yliopistoyhteistyössä kumppanien kanssa on avainasemassa Itäisen Suomen elinvoiman ja talouskasvun edellytysten luominen.

Yliopisto edistää sote-alan kumppanuuksia Itäisen Suomen alueella. Itä-Suomen yliopisto ja Jyväskylän yliopisto jatkavat yhteistyötä koulutus- ja tutkimusprofiilien sekä yliopistojen välisen synergian vahvistamiseksi sosiaali- ja terveysaloilla. Peruskoulutuksessa kehitetään toisiaan täydentäviä opintokokonaisuuksia, ristiinopiskelua ja yhteisiä opintopolkuja. Tohtorikoulutuksen laadun nostamiseksi hyödynnetään yliopistojen toisiaan täydentävää tutkimusosaamista ja yhteisiä jatkokoulutusopintoja keskittyen erityisesti SOTE-vaikuttavuuteen ja työelämärelevanssiin. Yliopisto, Savonia-ammattikorkeakoulu ja Karelia-ammattikorkeakoulu tukevat vahvistuvalla toiminnallisella yhteistyöllä erityisesti Itä-Suomen osaamista ja elinvoimaa. Yhteistyön tavoitteena on koulutus- ja työperäisen maahanmuuton edistäminen, työnjako yhteisten opintopolkujen rakentamisessa, opintojen työelämärelevanssin lisääminen sekä tutkimuksen kaupallistamisen ja opiskelijayrittäjyyden vahvistaminen.

Seurantaindikaattorit 2025-2028

	Toteuma 2023	Arvio 2025	Tavoite 2026	Tavoite 2027	Tavoite 2028
Kilpaillun tutkimusrahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta, %	16,3	17,0	17,5	18,0	18,5
T&K-toiminnan yritysrahoitus, milj. euroa	3,2	4,0	4,5	5,0	6,0
Yliopistosektorin ulkopuolelle sijoittuneiden tohtoreiden osuus, %	45	48	50	55	60
Suomi toisena tai vieraana kielenä opintopisteet	1 570	1 800	2 000	2 200	2 400
Valmistuneiden ulkomaisten opiskelijoiden Suomeen työllistyminen, %	50,3 (2022)	52	55	60	65
Tavoiteajassa valmistuneiden osuus tutkinnon suorittaneista kandi/ maisteri, %	58,5 / 45,2	60 / 48	65 / 50	70 / 55	70 / 60
Opetusyhteistyössä suoritettujen opintopisteiden määrä	8 757	10 000	12 000	14 000	16 000

3.2. Tutkintotavoitteet

Tavoitteet	Vuosina 2025 - 2028 keskimäärin	Vuonna 2035
Ylemmät korkeakoulututkinnot	2 115	2 465
Kasvatusalat	300	
Yhteiskuntatieteet ja humanistiset alat	550	
Liiketalous, hallinto- ja oikeustieteet	330	
Luonnontieteet sekä maatalous- ja metsätieteelliset alat	285	
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat	170	
Lääketiede ja hammaslääketiede	210	
Terveys- ja hyvinvointialat sekä palvelualat	270	
Yliopistokohtaiset tavoitteet		
Tohtorin tutkinnot	210	
Alemmat korkeakoulututkinnot	1 600	1 970

Yliopisto vastaa osaajapulaan muun muassa seuraavin toimin:

Itä-Suomen yliopiston opettajankoulutuksen koulutustavoitteet kaudella 2025-2028 ovat vuosittain: varhaiskasvatuksen opettajat 140, varhaiskasvatuksen erityisopettajat 40, luokanopettajat 140, erityisluokanopettajat ja erityisopettajat 115.

Yliopisto on lisännyt pysyvästi lääketieteellisen perustutkintokoulutuksen aloituspaikkoja vuoden 2023 tasosta vähintään 10 vuodesta 2024 lähtien. Laajennuksen jälkeen yliopiston lääketieteellisen koulutuksen aloituspaikkamäärä on vuosittain vähintään 174. Lääkärikoulutuksen laajentamisen siirtymävaiheen rahoituksesta on sovittu yliopiston kanssa vuonna 2024.

Yliopisto pitää hammaslääkärikoulutuksen, logopedian ja psykologian sisäännotot vähintään vuoden 2022 tasolla. Yliopisto suuntaa yhteiskuntatieteellisen alan koulutustarjontaa vahvemmin sosiaalityön kelpoisuuden tuottavaan koulutukseen.

Yliopisto tarjoaa Suomessa säänneltyyn ammattiin ulkomailla kouluttautuneille mahdollisuuksia täydentää osaamista niin, että se vastaa toimivaltaisen viranomaisen vaatimuksia.

Yliopisto edistää kansallisen LUMA(TE)-strategian ja -toimenpidesuunnitelman toimeenpanoa.

4. Rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (170/2024) perusteella yhteensä 193 025 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 149 665 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon ortodoksinen teologia, karjalan kielen tutkimus, opetus ja elvyttäminen sekä harjoittelukoulu. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä 9 572 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2025) kauden 2025-2028 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiaperusteista rahoitusta kohdennetaan yliopistolle yhteensä 16 500 000 euroa vuonna 2025 ja 16 500 000 euroa/v

vuosina 2026-2028. Strategiarahoitusta kohdennetaan sopimuksen kohdassa 3 nimettyihin yliopiston strategian mukaisiin kehittämistoimiin seuraavasti:

- Vetovoimaiset, kansainväliset ja tieteellisesti korkeatasoiset tutkimusympäristöt ml. tutkimuksen datanhallinnan vaihtoehtojen kartoitus vuorovaikutuksessa yliopistojen kesken 8 600 000 euroa/v (2025-2028)
- Tutkijakoulutuksen kehittäminen ja tohtorien työurien monipuolistaminen 1 500 000 euroa/v (2025-2028)
- Koulutuksen kansainvälistäminen 1 500 000 euroa/v (2025-2028)
- Yhteistyö ja kumppanuudet Itäisen Suomen elinvoiman vahvistajana 4 000 000 euroa/v (2025-2028)
- Syksyllä 2021 käynnistyneen logopedian koulutusvastuun laadukkaan käynnistämisen varmistaminen sopimuskaudella 2021-2024 sovitusti 500 000 euroa/v (2025-2028)
- Opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvointi ml. liikunta ja lisätty tuki 400 000 euroa/v (2025-2028)

Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2025 lisäksi 14 983 000 euroa arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopiston muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistolle aiheutuneista kustannuksista.

Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2025 lisäksi yliopistolain mukaista harkinnanvaraista rahoitusta 2 305 000 euroa EU:n rahoittamien tutkimus- ja kehittämistoiminnan hankkeiden kansalliseen vastinrahoitukseen.

Myönnettyä rahoitusta ei saa käyttää liiketoiminnan (taloudellinen toiminta) tukemiseen. (Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontuen käsitteestä (2016/C 262/01)).

5. Seuranta

Ministeriö seuraa korkeakoulujen toimintaa, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta tilinpäätösten, tilastoseurannan ja sopimuskauden välitarkastelujen kautta. Korkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittain sovittavalla tavalla sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Strategiarahoituksen tasoa voidaan tarkistaa, mikäli tavoitteet eivät toteudu sopimuksessa sovitulla tavalla.

Allekirjoitukset

Sirkku Linna
Ylijohtaja

Lea Ryynänen-Karjalainen
Hallituksen puheenjohtaja

Jorma Karhu
Opetusneuvos

Tapio Määttä
Rehtori (1.1.2025 alkaen)